

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Černým, Ph.D., ve věci

žalobkyně: **A. S.**, narozená „X“,
státní příslušnost Kazachstán,
t. č. bytem „X“,
zastoupená Organizací pro pomoc uprchlíkům, z. s.,
sídlem Kovářská 4, 190 00 Praha 9,

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Odbor azylové a migrační politiky,**
adresa pro doručování poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 8. 2017, č. j. OAM-52/ZA-ZA11-P16-2017,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 8. 2017, č. j. OAM-52/ZA-ZA12-P16-2017, kterým žalobkyni nebyla udělena mezinárodní ochrana podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Žaloba

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)

2. V žalobě žalobkyně uvedla, že napadeným rozhodnutím žalovaného došlo k porušení § 2 odst. 4, § 3, § 50 odst. 3 a 4 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „správní řád“), stejně jako § 12, § 14 a § 14a zákona o azylu, neboť její obava z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu je důvodná.
 3. Předně žalobkyně namítla, že v průběhu správního řízení postavila na jisto, že jediným důvodem, pro který byla ve své zemi původu Kazachstánu pronásledována, je její náboženské vyznání. Žalobkyně má kazašskou státní příslušnost, je kazašské národnosti a jejím náboženským přesvědčením je islám. V zemi původu čelila diskriminaci a stigmatizaci téměř ve všech základních aspektech každodenního života (vzdělání, přístup ke zdravotní péči, komunikace se státními orgány, ale rovněž při nakupování a trávení volného času). Dle názoru žalobkyně žalovaný chybně vyložil § 12 písm. b) zákona o azylu, když jí neudělil mezinárodní ochranu v žádné její formě.
 4. Veškeré její problémy začaly v srpnu 2015, kdy přijala sunnitskou víru, neboť se opakovaně stávala terčem šikany ze strany učitelů z důvodu nošení pokrývky hlavy. Opakovaně docházelo vůči žalobkyni k vyhrožování ze strany učitelů a účelovému snižování známek, to vše v době, kdy žalobkyně byla nezletilá. Toto jednání dle názoru žalobkyně naplnilo zákonný termín „opatření působící psychický nátlak“.
 5. Právo na svobodu myšlení, svědomí a náboženského vyznání je jedním ze základních práv a svobod zakotvených v mezinárodní lidskoprávní legislativě. Žalovaný ve svém rozhodnutí nedostatečně vycházel ze znění čl. 18 Všeobecné deklarace lidských práv z roku 1948 a čl. 18 a 27 Mezinárodní úmluvy o občanských a politických právech z roku 1966 a dospěl k závěru, že opakované vyhrožování a útlak, se kterými se žalobkyně setkala z důvodu svého náboženského vyznání, nedosahuje intenzity pronásledování požadované pro udělení mezinárodní ochrany. Odůvodnění rozhodnutí žalovaného je pak zcela nedostatečné a stojí pouze na tvrzení, že dle názoru žalovaného se žalobkyně nesetkala s jednáním, které by svojí povahou, motivy a intenzitou naplňovalo znaky pronásledování.
 6. Ačkoli si žalobkyně byla vědoma toho, že ne každá diskriminace musí nutně dosahovat úrovně požadované pro přiznání mezinárodní ochrany, je třeba odlišovat mezi diskriminací, jejímž výsledkem je pouze odlišné nakládání s postiženými osobami, která nikterak nezasahuje do základních lidských práv, a právě diskriminací, která dosahuje míry pronásledování a naopak omezuje možnosti žadatele požívat základních lidských práv. Žalobkyně však byla přesvědčena, že její případ právě druhou jmenovanou situaci naplnil. Ostatně i podle Doporučení z oblasti mezinárodní ochrany ze dne 28. 4. 2004 Úřadu vysokého komisaře OSN jsou příkladem diskriminace dosahující úrovně pronásledování situace, kdy dojde k omezení práva k přístupu k jinak běžně dostupnému vzdělání anebo ke zdravotní péči. Žalobkyně uvedla, že v jejím případě došlo k naplnění obou uvedených případů, kdy vyjma šikany ve škole, se dočkala i odmítnutí ošetření od lékařů v nemocnici. Diskriminace ve škole byla neustále stupňována a kromě snižování známek, vyhrožování vyhozením ze školy a neustálého tlaku na to, aby se žadatelka vzdala své víry, došlo i k tomu, že do školy dorazili policisté za účelem jejího výslechu.
 7. Zdůraznila, že byla ve věku hraničícím s nezletilostí vystavena neustálému tlaku, a to ze stran kantorů a policistů. Žalobkyně pak považovala za zcela nepřijatelné, aby školní i policejní orgány přistoupily k takovým krokům jenom proto, že žalobkyně nosila pokrývky hlavy a pravidelně se modlila. Ostatně terčem pronásledování se staly i další dvě
- Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

studentky, které taktéž nosily do školy šátek a školu postupně opustily. Nepřiměřené nebo diskriminační policejní nebo právní opatření je přitom jednáním, které je pronásledováním ve smyslu čl. 9 odst. 2 písm. b) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (dále jen „Směrnice 2011/95/EU“).

8. Žalobkyně rovněž čelila neustálým útokům pro svou víru nejen ve školním prostředí. Vyjma šikany ve škole se s diskriminací dosahující formy pronásledování setkala v průběhu své nemoci, kdy rovněž zažila odmítnutí vyšetření od lékařů v nemocnici, a to opět z důvodu její víry. Žalobkyni se tak v době, kdy byla nemocná, v nemocnici vysmívali a opakovaně ignorovali její žádosti o vyšetření se slovy, že má vyčkat. Takto byla žalobkyně odmítnuta hned dvakrát. Došlo tak zcela nepochybně i k odepření přístupu ke zdravotní péči.
9. Ostatně i aktuální zprávy z Kazachstánu hovoří o tom, že stát v současné době zásadně omezuje nejen svobodu náboženství, ale i svobodu shromažďování a projevu. Výroční zpráva Human Rights Watch hovoří o zásadních zásazích do práva na svobodu náboženství, kdy dochází k tvrdým zásahům státních orgánů vůči osobám, které se proviní vůči restriktivnímu zákonu o náboženství z roku 2011. Žalobkyně proto opakovaně popsala a znovu dodává, že právě pro svou příslušnost k sunnitské náboženské větvi byla často na ulici terčem nadávek, které v jednom případě přešli i do fyzického útoku zapálenými petardami spáchaného na ulici skupinou chlapců. Žalobkyně se proto domnívala, že v jejím případě došlo k omezení práva na přístup k jinak běžně dostupnému vzdělání a ke zdravotní péči. Spolu s dalšími popsány událostmi tak nepochybně došlo k zásahu do jejích základních lidských práv a újma, která žalobkyni hrozí, tak dosáhla intenzity pronásledování, když na náboženskou víru a způsob života člověka je třeba pohlížet jako na natolik zásadní pro identitu jednotlivce, že by nikdo neměl být nucen svou víru skrývat, měnit nebo se jí zříkat proto, aby se vyhnul pronásledování, přičemž pro žalobkyni je otázka její víry zásadní.
10. Čl. 9 Směrnice 2011/95/EU obsahuje demonstrativní výčet jednání, která jsou pronásledováním a které se považují za akty pronásledování. Žalobkyně jasně popsala, že se stala terčem různých posměšků ústrků, psychických nátlaků, ale také fyzických útoků ze strany různých soukromých osob i osob veřejně činných, a to i ze strany příslušníků policie ve smyslu čl. 9 Směrnice. Také poukázala na diskriminaci a stigmatizaci, které byla vystavena, a která ji postupně odsouvala na okraj společnosti. Vzhledem ke svému náboženskému přesvědčení by tak neměla šanci na získání zaměstnání odpovídající jejímu vzdělání, pokud by ho vůbec mohla dokončit.
11. Žalovaný jako správní orgán však žádnou z výše uvedených skutečností nevzal v potaz a došlo tak z jeho strany k porušení § 3, § 2 odst. 4, § 50 odst. 3 a 4 správního řádu, neboť žalovaný nezohlednil skutečnosti hovořící ve prospěch žalobkyně a nepřihlédl v řízení ke všemu, co vyšlo najevo. Žalovaný pak zejména nesprávně hodnotil intenzitu nátlaku, kterému žalobkyně čelila. Žalovaný na jednotlivé útoky a na jednotlivá diskriminační opatření a ústrky nenahlížel v souhrnu, nýbrž jen jeden po druhém, a odmítal je brát Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

v úvahu s odůvodněním, že se s problémem žalobkyně mohla vypořádat sama. Uvedené učinil přesto, že mu ustanovení § 2 odst. 4 zákona o azylu nařizuje pohlížet na jednotlivá opatření „ve svém souběhu“.

12. Žalobkyně rovněž namítla, že v napadeném rozhodnutí chybí analýza subjektivního aspektu pronásledování, když ze základu pojmu „uprchlík“ dle Úmluvy o právním postavení uprchlíků (č. 208/1993 Sb.) vyplývá, že taková osoba musí mít „opodstatněné obavy z pronásledování“. Žalovaným tak měl vzít v potaz objektivní a subjektivní aspekt pronásledování, žalovaný však ani ve svém rozhodnutí, ani v celém předcházejícím řízení nikterak nepřihlížel k tomu, že žalobkyně čelila psychickému nátlaku jako osoba zranitelná, tj. nezletilá. K osobě žalobkyně a možnostem způsobené psychické újmy s ohledem na věk, kdy se žalobkyně rozhodla opustit svou zemi, i s ohledem na nutnost vzdálit se od svých rodičů, se žalovaný nikterak v napadeném rozhodnutí nevyjádřil. V tomto bodě žalobkyně spatřuje rovněž porušení § 50 odst. 3 a 4 správního řádu, neboť žalovaný nezohlednil skutečnosti hovořící v její prospěch a nepřihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, a co svědčí ve prospěch žalobkyně.
13. Celý subjektivní prvek byl tak z řízení žalovaným vyškrtnut, což je proti smyslu zákona o azylu i Úmluvy o právním postavení uprchlíků, a ostatně i proti výkladové příručce UNHCR k postupům pro určování právního postavení uprchlíků. Žalobkyně je zranitelnou osobou, kterou by bylo možné zahrnout pod definici § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu, když žádost o mezinárodní ochranu a celé správní řízení absolvovala v době, kdy byla čerstvě ve věku zletilosti, bez jakéhokoliv osobního kontaktu s rodiči. Jako osoba, která čelila nátlaku a psychické újmě v době nezletilosti navíc musela veškerý nátlak pociťovat intenzivněji než osoba dospělá. Zranitelná osoba v podobě nezletilé (respektive náctileté) dívky tak byla terčem psychického nátlaku ze strany plně dospělých osob vystupující k její osobě z nadřazené pozice vyvolané jejich pracovním postavením. Žalobkyně nevyužila možnosti obrátit se na policejní či jiné orgány se stížností, neboť ve svém věku k nim přistupovala zcela bez důvěry. Tímto postupem žalovaného znovu došlo k porušení § 2, § 3 a § 50 odst. 3 a odst. 4 správního řádu.
14. Závěrem žalobkyně odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2004, č. j. 6 Azs 50/2003-89, nebo ze dne 14. 3. 2013, č. j. 5 Azs 12/2012-47, z nichž lze dovodit použití zákona „v případě pochybností ve prospěch žadatele o mezinárodní ochranu“. S ohledem na výše uvedené žalobkyně proto navrhla žalobou napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení.

Vyjádření žalovaného k žalobě

15. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě uvedl, že popírá obsah námitek uvedených v žalobě a současně s nimi nesouhlasí, neboť neprokazují, že by žalovaný porušil některá ustanovení správního řádu či zákona o azylu. Žalovaný tak odkázal na obsah správního spisu, žádost o udělení mezinárodní ochrany, výpověď žalobkyně, shromážděné informace o zemi původu a na vydané rozhodnutí žalovaného, přičemž uvedl, že postupoval v souladu s mezinárodními závazky, se zákonem o azylu a jednotlivými ustanoveními správního řádu. Žalovaný trval na tom, že zjistil skutečný stav věcí, případ posuzoval ve všech souvislostech, zabýval se všemi skutečnostmi, které žalobkyně v průběhu řízení uvedla a opatřil si potřebné podklady a objektivní informace pro rozhodnutí. Po jejich

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

posouzení konstatoval, že nedospěl k závěru, že šlo o případ pronásledování z azylově relevantních důvodů a strach, o kterém hovořila žalobkyně v souvislosti s návratem do vlasti, byl podmíněn existencí skutečného nebezpečí vážné újmy, a proto žalobkyni neudělil mezinárodní ochranu v žádné z jejich forem.

16. Dále žalovaný uvedl, že má povinnost zjistit skutečný stav věcí dle § 3 správního řádu pouze v rozsahu důvodů, které žalobkyně v průběhu řízení výslovně uvedla. Žalovaný tak trval na tom, že vycházel ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu, za jehož účelem byl s žalobkyní veden pohovor. Během pohovoru mohla žalobkyně uvést veškeré relevantní důvody, ve svých odpovědích nebyla nijak omezována a jejich správnost stvrdila svým podpisem. Žalovaný v průběhu řízení shromáždil za účelem vydání rozhodnutí v době vydání rozsáhlé, aktuální, a zcela dostačující podklady. S těmito podklady měla žalobkyně možnost se dne 6. 4. 2017 seznámit, vznést námitky či připomínky, popř. je doplnit, přičemž tohoto svého práva nevyužila.
17. Skutečnost, že jí učitelé snižovaly známky, byla zapříčiněna tím, že žalobkyně nedodržovala školní řád a neúčastnila se výuky. Stejně by takový přestupek proti školnímu řádu byl posuzován i v České republice. Taktéž jednání policie nelze vnímat jako pronásledování ve smyslu zákona o azylu, neboť tato s ohledem na celosvětové zhoršování bezpečnostní situace z důvodu narůstajícího extremismu a radikalismu prověřovala kontakty žalobkyně. Co se týká jednání zdravotnického personálu a lékaře, tak se v daném případě nejednalo o pronásledování související s jejím vyznáním. Žalobkyně sama uvedla, že nevyčkala na poskytnutí zdravotnické péče, zdravotnické zařízení sama opustila a následně žádnou další zdravotnickou péči nevyhledala. Rovněž ohledně incidentu, kdy po ní neznámí chlapci hodili petardu, která následně vybuchla, byl žalovaný toho názoru, že se jednalo o ojedinělý incident, proti kterému však žalobkyně nijak nezasáhla, tj. neobrátila se na kompetentní státní orgány a nevyužila dostupných možností ochrany svých práv. Žalovaný tak plně odkázal na odůvodnění svého rozhodnutí, ve kterém se správní orgán velmi rozsáhle vypořádal s důvody pro neudělení mezinárodní ochrany v jakékoli její formě. Závěrem žalovaný navrhl žalobu zamítnout.

Replika

18. V replice k vyjádření žalovaného žalobkyně prostřednictvím svého zástupce znovu uvedla, že žalovaný zcela ignoroval čl. 9 Směrnice 2011/95/EU, kdy nesprávně vykládal termín „pronásledování“. Během celého řízení se nezabýval subjektivním aspektem pronásledování žadatelky, ačkoli mu tak nařizuje Úmluva o právním postavení uprchlíků z r. 1951, tak příručka UNHCR k postupům pro určování právního postavení uprchlíků. V celém řízení se nezabýval otázkou zranitelnosti osoby žalobkyně (když žalobkyně byla terčem pronásledování ve věku před nabytím zletilosti), čímž došlo k porušení § 50 odst. 3 a 4 správního řádu, když žalovaný nezohlednil všechny skutečnosti hovořící v její prospěch nepřihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo. Žalobkyně v průběhu pohovoru navíc jednoznačně uvedla, že vyjmenovala jenom nejintenzivnější případy jednání, kterému byla vystavena. Žalobkyně se ohradila vůči tvrzení žalovaného, že veškeré události byly zapříčiněny pouze nedodržováním školního řádu, kdy byly dle jejího názoru zcela jednoznačně zapříčiněny její přestupem na jinou víru, což je jedno ze základních lidských práv a pokud by i došlo k porušování školního řádu, tento školní řád nestojí nad základními lidskými právy.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

19. Žalovaný pak ve svém vyjádření neuctivě zlehčoval situace, které žalobkyně prožila, přičemž žalobkyně považovala takové jednání za přístup, který nekoresponduje se zněním § 4 odst. 1 správního řádu. Žalobkyně ve své žalobě poukázala na diskriminaci a stigmatizaci, které byla vystavena a která by jí postupně vytlačila na okraj společnosti. I dle veřejně dostupných zdrojů v Kazachstánu dochází ke stále častějšímu omezování práva na svobodu náboženského vyznání, když „netradiční“ náboženství jsou pod stále vzrůstajícím tlakem a případný návrat žalobkyně by pro ni představoval závažné nebezpečí, zejména s přihlédnutím k jejímu nízkému věku.

Ústní jednání

20. Při ústním jednání dne 6. 8. 2018 odkázal zástupce v plném rozsahu na znění žaloby včetně jejího doplnění a repliky. Poukázal na aktuální zprávy o zemi původu a stále represivnější přístup k náboženským směrům, které se odchyľují od směru školy Hanafi. Aktuální zprávy o zemi původu uvádějí eskalaci napětí v oblasti náboženské svobody, neboť jiné náboženské směry jsou označovány za destruktivní sekty. To potvrzuje zpráva ministerstva zahraničí USA vydaná v roce 2018 za rok 2017. V červnu 2017 byla v Kazachstánu vyhlášena oficiální sekulární politika, která má za cíl zpřísnit dohled nad náboženskými činnostmi. Studenti jsou diskriminováni kvůli nošení šátků, a to tak, že někteří nejsou vpuštěni do školy. Zároveň byl vyhlášen zákaz nošení burky a nikábu. Žalovaný proto měl vzít v úvahu všechny okolnosti ve svém souhrnu a vyhodnotit je v případě žalobkyně jako pronásledování. Nesouhlasil s názorem žalovaného, že žalobkyně je sunnitské víry, a proto jí pronásledování nehrozí. Stejně tak se nemohl ztotožnit ani s tvrzením žalovaného na straně 6 napadeného rozhodnutí, kde je uvedeno, že se žalobkyně mohla vzdát své víry. To je v rozporu s konceptem náboženské svobody, dále pak nebyl zohledněn ani subjektivní aspekt, neboť žalobkyně čelila útokům ve věku nezletilosti, a proto naplňuje definici osoby zranitelné ve smyslu § 2 odst. 1 písm. f) zákona o azylu. Dle § 2 odst. 4 zákona o azylu mají být jednotlivá opatření posuzovaná ve svém souběhu, což se v případě žalobkyně nestalo.
21. Pověřený pracovník odkázal na napadené rozhodnutí a vyjádření ze dne 23. 10. 2017. Uvedl, že tvrzené skutečnosti při jednání neodpovídají tvrzením před správním orgánem. Žalovaný obstaral informace o zemi původu a zhodnotil je ve vztahu k tvrzením před správním orgánem. Žalobkyně se neseznámila s informacemi, které si správní orgán o zemi původu opatřil. Její žádost o azyl je založená na především na potížích ve škole a na tom, co jí ukládal školní řád. Studovat mohla, nikdo jí v tom nebránil a vyžadovalo se pouze dodržování školního řádu. Ani ve víře jí nikdo nebránil. Žalobkyně se mohla obrátit na příslušné orgány Kazachstánu a požádat o jejich ochranu. To však neučinila. Žalobkyni nelze považovat ani za osobu zranitelnou, a to už s ohledem na její věk. Žalovaný proto zcela po právu rozhodl, že žalobkyně na mezinárodní ochranu, ani doplňkovou ochranu nemá právo. K navrhované zprávě z roku 2018 uvedl, že k ní nebylo možné při vydání rozhodnutí v předchozím roce přihlédnout.
22. Při ústním jednání dne 13. 8. 2018 provedl soud z vlastní iniciativy důkaz ve smyslu § 52 s. ř. s. výročními zprávami o svobodě vyznání za rok 2016 a 2017 v Kazachstánu vydanými ministerstvem zahraničních věcí Spojených států amerických. Žádné další návrhy na doplnění dokazování strany neměly. V konečném návrhu pověřený pracovník vedl, že žalobkyně pronásledována ve smyslu zákona o azylu nebyla. Ani ze zpráv o situaci

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

v Kazachstánu nevyplývá nic nového, co by měnilo náhled na rozhodnutí o udělení azylu žalobkyni. Žalobkyně má možnost legalizovat svůj pobyt po ukončení azylového řízení prostřednictvím žádosti pobytu podle zákona o pobytu cizinců.

Správní spis

23. Ze správního spisu postoupeného žalovaným soud zjistil tyto podstatné skutečnosti. Dne 20. 1. 2017 podala žalobkyně žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Dne 26. 1. 2017 poskytla další údaje k podané žádosti, kdy sdělila, že se jmenuje A. S., narodila se „X“ ve městě „X“, je kazašské státní příslušnosti, kazašské národnosti a jejím politickým přesvědčením je islám. Je svobodná a bezdětná, nikdy nebyla členkou žádné politické strany ani organizace. Posledním místem bydliště žalované v její vlasti byla adresa „X“. Z vlasti odcestovala dne 29. 12. 2016 a do České republiky přicestovala ve stejný den. Do České republiky pak přicestovala na základě turistického víza. V České republice se žalobkyně zdržovala v rodině svého strýce, M. K. T. Ke svému zdravotnímu stavu sdělila, že jí bolí žaludek a má rýmu. Na rýmu bere pravidelné léky (Nativizin). Jinak je zdravotně v pořádku. V Kazachstánu podle svých slov žila v „X“, v domě se svou rodinou, rodiči, dvěma sestrami a bratrem. Ve své vlasti studovala na ekonomu účetního. Muslimskou víru přijala v srpnu roku 2015. Předtím byla bez víry. Zatímco v Kazachstánu je 70 % obyvatelstva věřících, většinu z toho tvoří sunnitská škola Hanafi, zatímco ona sama patří k sunnitské větvi, nazývané v zemi původu vahhabisté. Kromě rozdílů v náboženském učení je hlavním rozeznávacím znakem příslušnic tohoto náboženského odvětví zahalování postavy a nošení pokrývky hlavy. Stejně tak se modlí 5 krát denně a postí se. K víře jí přivedl imám. Stejný náboženský směr zastávají i sestra a bratr její matky. Strýc i s rodinou žije v České republice. Dle sdělení jejího strýce v České republice takový náboženský útlak není. K otázce, jak konkrétně byla žalobkyně utiskována ve škole, žalobkyně uvedla, že jí zpočátku zakazovali nošení šátku, později pak k tomuto byli již tolerantní. Stejně tak jí, přes existující povinnost nošení školní uniformy, nakonec nošení dlouhých sukní i pokrývky hlavy povolily. Stejně tak uvedla, že jí byla zakázána polední modlitba místo vyučovací hodiny.
24. Stejně tak žalobkyně uvedla, že se jí dostalo odmítnutí lékařského ošetření lékaři, kdy jí lékaři pořád v nemocnici říkali, že má počkat, nesdělili jí však na co, čímž jí podle jejich slov takto ponižovali. Na dotaz žalovaného, zda ji nakonec ošetřili, sdělila, že nikoli, a že do nemocnice už po dvou pokusech nešla. V obou případech byla odmítnuta stejným lékařem. Na chování tohoto lékaře si však nestěžovala. K výsledku policistů ve škole v listopadu 2015 žalobkyně uvedla, že jí vyslýchali ve škole mimo jiné s dotazem na to, kdo je vůdcem jejich náboženského směru, z jaké je obce, s kým se žalobkyně modlí. Žalobkyně jim sdělila, že se modlí sama doma. Vypověděla rovněž, že jí vzali její průkaz a hodnotili její fotku. Žalobkyně rovněž uvedla, že ve škole měla pouze výše uvedené problémy. Policie pak následně kontaktovala i jejího otce a řekli mu, že má přestat nosit šátek.
25. Rovněž na ulici, např. cestou do obchodu, jí lidé nadávali a v listopadu 2016 došlo k incidentu na ulici, kdy po ní nezletilí chlapci hodili petardu, chlapci následně ihned utekli. Na policii se po tomto incidentu neobrátila. Žalobkyně vypověděla, že by jí policie stejně nepomohla, když ví o strýci, M. K. T., bratrovi z matčiny strany, který se z Kazachstánu odstěhoval. Na dotaz žalovaného, zda by se nemohla odstěhovat do jiné části země původu, žalovaná sdělila, že si to nepřejí její rodiče a že celý Kazachstán je proti sunnitům. Na dotaz Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

žalovaného, proč si vybrala právě Českou republiku sdělila, že dle informací strýce, který tady žije, zde nejsou žádné zvláštní služby, jež by je pronásledovaly. Kromě výše popsaných skutečností žalovaná žádné další potíže se státními orgány neměla. Do České republiky žalobkyně přicestovala dne 29. 12. 2016. O možnosti zažádat o mezinárodní ochranu se dozvěděla od svého strýce ještě v Kazachstánu, její rodina o její cestě do České republiky věděla a na cestu jí poskytla finanční prostředky.

26. K dotazu žalovaného, proč si myslí, že by jí po návratu do vlasti pronásledovaly tajné služby sdělila, že z televizního vysílání vyplynulo, že běženci, kteří vycestovali a vrátili se do Kazachstánu, byly uvězněni. Po provedeném správním řízení byla žalobkyni v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu dne 6. 4. 2017 dána možnost seznámení se všemi podklady rozhodnutí, dále pak se k nim vyjádřit, popř. navrhnout další podklady rozhodnutí. Žalobkyně však této možnosti nevyužila. Dne 29. 8. 2017 tak žalovaný vydal žalobou napadené rozhodnutí č. j. OAM-52/ZA-ZA11-P16-2017.
27. Žalovaný při svém rozhodování vycházel z výpovědi žalobkyně a dále si jako podklad opatřil informace ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Kazachstánu. Konkrétně vycházel z Výroční zprávy Human Rights Watch 2017 ze dne 12. 1. 2017, z Výroční zprávy Amnesty International 2016/2017 ze dne 22. 2. 2017, ze Zprávy MZV USA o dodržování lidských práv za rok 2015, Kazachstán ze dne 13. 4. 2016, z Výroční zprávy MZV USA o svobodě vyznání za rok 2015, Kazachstán ze dne 10. srpna 2016, z Informace MZV České republiky č. j. 103512/2016-LPTP ze dne 3. června 2016 a z Informace OAMP, Kazachstán, Bezpečnostní a politická situace v zemi ze dne 20. října 2016.

Posouzení věci soudem

28. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí prvního dílu hlavy druhé s. ř. s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ust. § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s.ř.s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během patnáctidenní lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí dle ust. § 32 odst. 1 zákona o azylu. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s.ř.s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
29. Po přezkoumání skutkového a právního stavu dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
30. Soud se nejprve zabýval posouzením žalobkyní uváděných důvodů pro udělení azylu dle ust. § 12, § 14 a § 14a zákona o azylu a zejména pak porušením ustanovení § 2 odst. 4, § 3, § 50 odst. 3 a 4 a § 68 odst. 3 správního řádu z důvodu nezohlednění veškerých skutečností, které vyšly najevo v průběhu azylového řízení.
31. Dle ustanovení § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

32. Dle ustanovení § 14 zákona o azylu jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle ustanovení § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.
33. Dle ustanovení § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.
34. Dle odst. 2 citovaného ustanovení se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
35. Ve smyslu § 2 odst. 4 správního řádu správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.
36. Ve smyslu § 3 správního řádu nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.
37. Ve smyslu § 50 odst. 3 správního řádu je správní orgán povinen zjistit všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu. V řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost, je správní orgán povinen i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena.
38. Ve smyslu § 50 odst. 4 správního řádu pokud zákon nestanoví, že některý podklad je pro správní orgán závazný, hodnotí správní orgán podklady, zejména důkazy, podle své úvahy; přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci.
39. Ve smyslu § 68 odst. 3 správního řádu v odůvodnění se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.
40. Náboženská svoboda včetně jejích projevů je chráněna čl. 9 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 209/1992 Sb., o sjednání Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Protokolů na tuto

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Úmluvu navazujících, dále jen „Úmluva“) a čl. 15 a 16 Listiny základních práv a svobod (Usnesení předsednictva ČNR č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod). Stejně tak náboženský pluralismus a tolerance jsou neoddělitelné od demokratické společnosti, a tak musí i Česká republika akceptovat a tolerovat náboženský pluralismus, tj. nesmí diskriminovat nebo bezdůvodně zvýhodňovat některý z náboženských směrů, přičemž stát musí být oddělen od konkrétních náboženských vyznání (viz např. nález Ústavního soudu ze dne 29. 11. 2002, sp. zn. Pl. ÚS 6/02, dostupný na <http://nalus.soud.cz>).

41. Soud upozorňuje, že Evropský soud pro lidská práva (např. ve věci Dogru proti Francii ze dne 4. 12. 2008, č. 27058/05, a Kervanci proti Francii ze dne 4. 12. 2008, č. 31645/04) nevyhodnotil vyloučení muslimských studentek ze školy kvůli odmítnutí odložit muslimský šátek v hodinách tělocviku jako porušení čl. 9 Úmluvy. Soudu se proto požadavek kazašské školy na nenošení pokrývky hlavy ve škole nejvíce jeví jako diskriminační postup, který sice kolidoval s náboženským přesvědčením žalobkyně, nicméně jak uvedla sama žalobkyně, nebyla ze školy z tohoto důvodu vyloučena. Naopak v konečném důsledku jí vedení školy nošení pokrývky hlavy i dlouhých sukní umožnilo. Stejně tak legitimní je dle názoru soudu i požadavek školy na dodržování školních hodin a jejich nezameškávání z důvodu modlitby. V uvedeném jednání tedy soud neshledává nepřijatelnou diskriminaci ani pronásledování žalobkyně.
42. Dále pak ohledně námitky žalobkyně, že kromě diskriminace v oblasti přístupu ke vzdělání, byla v důsledku svého náboženského přesvědčení vyslýchána rovněž policejními orgány, a to přímo ve škole, uvádí soud následující. Jak vyplynulo z výpovědi samotné žalobkyně, otázky policejního orgánu se sice týkaly náboženství vyznávaného žalobkyní, nicméně mířily především na zjištění jednotlivých vazeb mezi příslušníky tohoto náboženského směru a lze je posuzovat jako opatření preventivního charakteru mající za účel předejití a zabránění radikalizaci příslušníků tohoto náboženského směru. Tato opatření jsou v současné době přijímána po celém světě z důvodu radikalizace islámu a následné hrozby terorismem, přičemž vzhledem ke skutečnosti, že žádné další represivní opatření vůči žalobkyni přijata ze strany policejních orgánů nebyla, nelze tento ojedinělý případ považovat za postup státních orgánů dosahující míry požadované pro naplnění pojmu pronásledování.
43. Stejně tak projevy náboženské intolerance, kterých byla žalobkyně terčem, jsou jevy, které v běžném občanském životě není možné dost dobře zabránit ani vyloučit v jakékoli společnosti, tj. i v České republice, a proto ani námitku žalobkyně, že se stala terčem posměšků na ulici a útoku petardou, který mohl být vzhledem k věku pachatelů a okolnostem spáchání mířen na kohokoli, nebyl osobní, a nelze tak jednoznačně říci, že by představoval soustavné pronásledování žalobkyně jako jednotlivce či příslušníka skupiny. Z tohoto důvodu soud předmětnou námitku žalobkyně zamítnul jako nedůvodnou.
44. K námitce žalobkyně, že se žalovaný ve svém rozhodnutí nezabýval skutečností, že v době, kdy došlo k útokům na osobu žalobkyně, byla žalobkyně ještě nezletilá, čili neposoudil řádně subjektivní stránku věci, přičemž žalobkyně dle jejího názoru splňuje kritérium ve smyslu § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu, uvádí soud následující.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

45. Kromě skutečnosti, že žalobkyně v době podání žádosti o poskytnutí mezinárodní ochrany byla již zletilá, dle názoru soudu žalobkyně nesplňuje ani další znaky podmínky vyžadované tímto zákonným ustanovením pro posouzení žalobkyně jako osoby zranitelné ve smyslu § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu, kterou je absence doprovodu. Ačkoli žalobkyně přicestovala do České republiky bez doprovodu rodičů, na území žije rodina jejího strýce z matčiny strany, přičemž, jak vypověděla sama žalobkyně, informace o životě v České republice měla právě od něj. Jedná se tedy o osobu blízkou žalobkyni, která jí navíc poskytla v České republice ubytování. Stejně tak ani odjezd žalobkyně ze země původu nebyl utajený či nelegální, nýbrž žalobkyně vycestovala se souhlasem a finanční podporou matky.
46. Z odůvodnění rozhodnutí žalovaného je zřejmé, že se touto otázkou žalovaný musel zabývat, byť nepřímou, pokud hodnotil žalobkyni popisované útoky ve škole či na veřejnosti. Soud proto tuto námitku žalobkyně opět shledal jako nedůvodnou.
47. Jak judikoval Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 11. 3. 2004 č. j. 2 Azs 8/2004-55, „*smysl institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly.*“ Žádná taková situace však v případě žalobkyně nenastala. Žalobkyně vycestovala ze země původu legálně, s platnými cestovními doklady a s dostatečnými finančními prostředky poskytnutými její rodinou jí na cestu. Soud proto v pojednávané věci neshledal žádné důvody zvláštního zřetele hodné, na základě kterých by bylo možné udělit humanitární azyl ve smyslu § 14 zákona o azylu.
48. Žalobkyně rovněž uváděla, že u ní jsou dány důvody pro udělení azylu dle ustanovení § 12 zákona o azylu, neboť má odůvodněný strach z návratu do země původu. Žalobkyně však v zemi původu má dostatečné rodinné zázemí a nepředložila ani žádný konkrétní příklad toho, že by byla skutečně pronásledována pouze z důvodu náboženského přesvědčení. Z výpovědi žalobkyně založené ve správním spise, jí tvrzených skutečností ani ze zpráv o zemi původu soud nedospěl k závěru, že žalobkyni by v zemi původu hrozilo pronásledování.
49. Dále se soud zabýval námitkou porušení § 2 odst. 4, § 3, § 50 odst. 3 a 4 a § 68 odst. 3 správního řádu, jež má dle žalobkyně spočívat zejména ve skutečnosti, že žalovaný dostatečně nezjistil skutkové okolnosti, o které opřel žalobou napadené rozhodnutí.
50. Soud v rámci posuzování námitky nezákonnosti rozhodnutí posuzoval, zda rozhodnutí žalovaného je v souladu s právními předpisy České republiky či nikoliv, a to i na základě zjištěného skutkového stavu, tedy zda žalovaný správně uvážil, jestli v případě žalobkyně neexistují některé relevantní důvody pro udělení azylu. Žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí podrobně rozvedl, z jakých důvodů žalobkyni mezinárodní ochranu nepřiznal, jakož i z jakých podkladů při své úvaze vycházel a z jakých právních předpisů při svém rozhodování vycházel. I odůvodnění rozhodnutí žalovaného bylo poměrně rozsáhlé. Soud proto hodnotí zjištěný skutkový stav za dostatečný, neshledal pochybení, které by mohlo

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci, a z uvedených důvodů považuje žalobkyní vznesenou námitku nezákonnosti z důvodu porušení všech výše vyjmenovaných ustanovení správního řádu za nedůvodnou.

51. Závěrem soud konstatuje, že se žalovaný podrobně zabýval politickou a společenskou situací, jež panuje v Kazachstánu, a byť dospěl k závěru, že úroveň ochrany základních lidských a občanských práv a svobod sice nenachází na srovnatelné úrovni s Českou republikou, ze soudu dostupných zpráv však nevyplývá, že by žalobkyni hrozilo reálné nebezpečí pronásledování, nelidského či ponižujícího chování, pro které by byla její žádost o poskytnutí mezinárodní ochrany důvodnou. Soud tedy s ohledem na tyto skutečnosti dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji ve výroku ad I. rozsudku podle ustanovení § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
52. Současně s tím v souladu s ust. § 60 odst. 1 věty první s.ř.s. ve výroku ad II. rozsudku nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobkyně neměla ve věci úspěch a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 13. srpna 2018

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

JUDr. Petr Černý, Ph.D., v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)